Records No. 266

ชื่อบทความภาษาไทย ฤทธิ์ลดน้ำตาลในเลือดของผักเป็ด(*Alternanthera ficoides* var. Bettzickiana)

ชื่อบทความภาษาอังกฤษ Study on the Hypoglycemic Effect of *Alternanthera ficoides* var. bettzickiana

ชื่อผู้วิจัย เพ็ญโฉม พึ่งวิชา,วิสุดา สุวิทยาวัฒน์, ยุวดี วงษ์กระจ่าง, , อรวรรณ เรืองสมบูรณ์, รุ่งระวี เต็มศิริฤกษ์กุล

วารสารเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 1989 ; 16 (1) : 13-17

บทคัดย่อ ศึกษาฤทธิ์ลดน้ำตาลในเลือดของใบผักเป็ดสดและสารสกัดแอลกอฮอล์ของใบผักเป็ดในหนูขาวโดยวธี oral glucose tolerance test พบว่า ใบผักเป็ดสดไม่มีฤทธิ์ลดน้ำตาลในเลือด ส่วนสารสกัดแอลกอฮอล์ในขนาด 1 และ 2 กรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักหนู สามารถลดน้ำตาลในเลือดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.5$) ที่เวลา 2.5 ชั่วโมง หลังป้อนน้ำตาลและสารสกัด เมื่อเปรียบเทียบกับยาลดน้ำตาลในเลือด (tolbutamide) สารสกัดแอลกอฮอล์ของใบผักเป็ดขนาด 2 กรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักหนู ลดน้ำตาลในเลือดได้ 22.9% ขณะที่ tolbutamide ขนาด 0.5 กิโลกรัมต่อน้ำหนักหนูลดลงได้ 46% ของกลุ่มควบคุม

Abstract: The fresh leaves and alcoholic extract from leaves of *Alternanthera ficoides* R.Br. ex R.&S.var. bettzickiana (ผักเป็ด) were tested for the hypoglycemic effect using the oral glucose tolerance test (OGTT) in comparison with tolbutamide in normal rats. The plasma glucose levels in rats given the alcoholic extracts at the doses of 1 and 2 g/kg body weight were significantly lower than those of control group ($P>0.05$), but fresh leaves at the same doses did not show this effect. At 2.5 hours after feeding, the alcoholic extract at a dose of 2 g/kg body weight could lower the plasma glucose level about half of the hypoglycemic effect of tolbutamide at a dose of 0.5 g/kg body weight,i.e.,22.9% and 46% lower than those of the control value, respectively.